

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **M. T. L. H.**, zast. advokátem Mgr. Janem Švárou, se sídlem AK Karlovo nám. 17, Praha 2, proti žalovanému: **Policie České republiky**, Ředitelství služby cizinecké policie, Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2010, č. j. 6 Ca 300/2007 - 40,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 30. 11. 2010, č. j. 6 Ca 300/2007 - 40, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) se kasační stížností domáhá zrušení výše označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále „městský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 10. 2007, sp. zn. SCPP-3366/C-255-2007, ve věci správního vyhoštění.

Stěžovatelka uplatnila stížní důvod dle ust. § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále „s.ř.s.“) a namítá, že soud nesprávně posoudil v řízení právní skutečnosti. Ačkoli městský soud ve svém odůvodnění uvádí, že předmětem soudního přezkumu bylo rozhodnutí o zamítnutí odvolání stěžovatelky pro nepřípustnost, neboť stěžovatelka se vzdala před podáním odvolání práva na odvolání, a nelze proto

zkoumat důvody, pro které jí bylo uděleno správní vyhoštění, nezabýval se soud zásadní otázkou, a to, zda předmětný protokol o vzdání se práva na odvolání ze dne 18. 5. 2007 splňuje veškeré náležitosti nutné k tomu, aby bylo možno této písemnosti přiznat účinky tímto úkonem zamýšlené. Ze spisového materiálu vyplývá, že stěžovatelka podepsala protokol o vzdání se odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění ve dvou různých podobách. Jedno paré rozhodnutí o správním vyhoštění je označeno pod čj. SCPP-274-/UL-17-SV-2007 a druhé paré totožného rozhodnutí je označeno pod čj. SCPP-274-6/UL-17-SV-2007. Z uvedeného vyplývá, že se jedná o dvě různá jednací čísla. Pokud tedy stěžovatelka podepsala rozhodnutí o správním vyhoštění bez doplnění čísla před lomítkem, nemusela tušit, že se právě v případě tohoto rozhodnutí vzdává práva podat proti němu odvolání, a to za situace, kdy uvedená písemnost (jež byla v protokolu o vzdání se odvolání specifikována) předmětnou arabskou číslici obsahovala. Dle stěžovatelky městský soud zásadně nesprávně vyložil text předmětného protokolu o vzdání se práva na odvolání, a to tak, že se stěžovatelka podpisem tohoto protokolu práva na podání opravného prostředku vzdala. Z protokolu samotného však pouze vyplývá, že jeho text je psán v 1. osobě jednotného čísla, a to policistou, který je pod tímto textem podepsán. Z podpisu stěžovatelky pak vyplývá, že písemné vyhotovení tohoto protokolu převzala a prostřednictvím tlumočníka byla seznámena s jeho obsahem, tedy s textem, který byl napsán policistou z podnětu toliko policejního orgánu, i když s výše uvedenou výhradou rozdílných čísel jednacích není vůbec jisté, jakým způsobem tlumočnice předmětnou písemnost, proti které se měla stěžovatelka vzdát práva na odvolání, stěžovatelce specifikovala. Z protokolu však dle názoru stěžovatelky vůbec nevyplývá, že by se vzdáním se odvolání výslovně souhlasila, tuto skutečnost přitom považuje stěžovatelka za zásadní.

Stěžovatelka dále uvádí, že ve věci bylo dne 1. 6. 2007 vydáno správním orgánem opravné rozhodnutí, proti kterému podal tehdejší právní zástupce stěžovatelky včas odvolání (oprava se týkala meritorního výroku rozhodnutí), má proto za to, že odvolání je podané včas a je přípustné.

Stěžovatelka navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu a z důvodů uplatněných stěžovatelkou v kasační stížnosti (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s) a shledal kasační stížnost důvodnou.

Předmětem soudního přezkumu je posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu se zákonem, zamítl-li odvolání stěžovatelky datované dne 21. 8. 2007 pro nepřípustnost, a to z důvodu, že stěžovatelka se vzdala práva na odvolání. V tomto řízení nepřísluší Nejvyššímu správnímu soudu zabývat se dalšími stěžovatelkou namítanými procesními vadami v samotném řízení o udělení správního vyhoštění, resp. vadami v samotném vyhotovení rozhodnutí, resp. opravného rozhodnutí.

Ze spisového materiálu vyplynulo, že dne 18. 5. 2007 vydal správní orgán rozhodnutí, v němž bylo stěžovatelce uděleno správní vyhoštění na 3 roky, přitom jí byla stanovena doba vycestování z území České republiky do 7. 6. 2007. V rozhodnutí byla stěžovatelka řádně poučena o možnosti podat opravný prostředek. Pod poučením o opravném prostředku je uvedeno : *„Písemné vyhotovení rozhodnutí převzala dne 18. 5. 2007“* , u podpisu cizince je uveden podpis stěžovatelky a dále je zde uvedeno *„Tlumočil(a“)* s uvedením jména K. D. Š.

Dále se ve spise nachází písemnost z téhož dne označená jako „Protokol o vzdání se odvolání“, v němž se uvádí *„Dne 18. 5. 2007 v 22,10 hod se v souladu s ust. § 81 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád vzdávám práva na odvolání proti rozhodnutí o správním vyhoštění z České republiky doručeném mi téhož dne.....práva na odvolání se vzdávám před správním orgánem, který rozhodnutí vydal....“* Podepsán pod tímto textem je prap. J. H., inspektor. Pod jeho podpisem je otisk kulatého úředního razítka a dále následuje předtištěný text: *„Písemné vyhotovení převzal(a) dne 18. 5. 2007“* - uveden podpis stěžovatelky, *„ Podpis cizince a Tlumočil(a)“*

Nejvyšší správní soud se neztotožňuje s názorem městského soudu v tom, že stěžovatelka *„(d)o protokolu uvedla, že se vzdává práva na odvolání“* (viz str. 4 odst. 3 odůvodnění rozsudku). Není ani zřejmé, z čeho dovodil městský soud, že *„(z) protokolu o vzdání se práva na odvolání ze dne 18. 5. 2007, který je součástí předloženého spisového materiálu, je zřejmé, že žalobkyně po převzetí písemného vyhotovení rozhodnutí o správním vyhoštění se vzdala práva na odvolání, a to na základě své svobodné vůle“* (viz str. 5 odst. 2 in fine rozsudku, dtto str. 6).

Právní závěry, k nimž městský soud dospěl, nemají oporu ve spisovém materiálu. Z písemnosti výše uvedené lze dovodit pouze skutečnost, že prap. J. H. se vzdává práva na odvolání. Jakkoli je zcela zřejmé, že takový jeho úkon je zcela bez významu, neboť dotyčný nebyl účastníkem řízení o vyhoštění a ani rozhodnutí o vyhoštění mu nebylo určeno, nelze pouze z logiky věci dovozovat, že takový úkon učinila o své vlastní vůli stěžovatelka.

Podle ust. § 81 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“) je vzdání se odvolání jednostranným úkonem účastníka řízení, který musí mít náležitosti podle § 37 cit. zákona, musí být učiněn předepsaným způsobem, musí z něj být patrno, kdo jej činí a čeho se domáhá. Z předmětného protokolu je seznatelné, že vzdání se práva na odvolání uplatnil prap.J. H., který tento úkon stvrdil rovněž svým podpisem a stěžovatelka pouze převzala písemné vyhotovení tohoto dokumentu, který vyjadřuje vůli výše jmenovaného. Nutno zde poznamenat, že o přijetí či nepřijetí vzdání se práva na odvolání správní orgán nikterak nerozhoduje, bere je pouze na vědomí; pokud není tento úkon učiněn v zákonem vyžadované formě, pak k němu nepřihlíží. Podpis pracovníka správního orgánu je tak zcela na podání, které učiní účastník řízení ve smyslu ust. § 81 odst. 2 správního řádu, nadbytečný a bez významu.

Za situace, kdy stěžovatelka měla k dispozici tlumočnici, není důvodu, aby nemohla vzdání se práva na odvolání učinit o své vůli vlastním jménem.

Správní orgán zcela jistě může v řízení využít i formulářových podání, jejich účelem je usnadnit procesní postupy účastníkům řízení (nikoli však správního orgánu). Takový postup lze vnímat jako naplnění zásady poučovací obsažené v § 4 odst. 2 správního řádu, která je součástí ústavního práva na právní pomoc obsaženého v čl. 37 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Poučovací povinnost správního orgánu v řízení, které vede, je obecně zaměřena na poučení o procesních právech a povinnostech, nelze ji však vnímat jako návod k tomu, jak mají účastníci řízení v daném případě jednat. Správní orgán musí vždy, využívá-li předem připravená formulářová podání, postupovat tak, aby dostál základním zásadám činnosti správních orgánů (§ 2 až 8 správního řádu) a nezasahoval nepřípustným způsobem do ústavně garantovaných práv účastníků řízení. Svou pravomoc může správní orgán uplatňovat pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem svěřena a pouze v takovém rozsahu (zásada zákazu zneužití pravomoci - § 2 odst. 2 správního řádu). Při výkonu své pravomoci je správní orgán přitom vázán právními předpisy (zásada legality), při jejichž aplikaci musí z výše uvedené zásady obsažené v § 2 správního řádu a priori vycházet.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že podání, které posoudil žalovaný a poté i městský soud jako účinné vzdání se práva na odvolání, je podáním neúčinným, a nelze k němu přihlížet. Shledal kasační námitky stěžovatelky důvodné, a proto rozsudek městského soudu dle ust. § 110 odst. 1 s.ř.s. zrušil a vrátil věc tomuto soudu k dalšímu řízení.

V novém řízení rozhodne městský soud rovněž o nákladech řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. ledna 2012

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu